

Van Boxem Koen, 'De internationale taal van Raoul De Keyser'. www.tijd.be, 9 January 2023.

De internationale taal van Raoul De Keyser

Raoul De Keyser, Bern-Berlin hangend, 1993.

In Mu.ZEE in Oostende gaat een rits kunstenaars met schilderijen en beelden een gesprek aan met Raoul De Keyser. De conversaties zijn boeiend en plaatsen de schilder uit Deinze in een internationale context.

De tentoonstelling 'Friends in a Field, Conversations with Raoul De Keyser' heeft vele vaders. Het idee begon zeven jaar geleden te rijpen bij Joost Declercq, toen directeur van het Museum Dhondt-Dhaenens in Deurle. 'De tijd was toen nog niet rijp', zegt hij op de opening van de expo in Mu.ZEE in Oostende, waar hij nu artistiek coördinator is. 'Ik kende toen Douglas Fogle en Hanneke Skerath al. Hanneke had nog met Raoul De Keyser gewerkt. Zij zijn de curatoren van de expo geworden.'

De essentie

- 'Friends in a Field, Conversations with Raoul De Keyser' is een groepstentoonstelling in Mu.ZEE in Oostende.
- Raoul De Keyser (1930-2012) was een Oost-Vlaamse schilder. Hij nam taferelen uit het dagelijkse leven als uitgangspunt voor zijn abstracte schilderijen.
- Zijn schilderijen over een voetbalterrein zijn het bekendst.
- De expo toont een gesprek tussen De Keyser en 13 kunstenaars die op dezelfde manier over kunst dachten.

De Amerikaanse kunstenares Amy Sillman gaf het laatste zetje. 'Hanneke en ik waren op bezoek in haar atelier om een werk van haar te bekijken. Maar ze praatte alleen maar over De Keyser. Ik geraakte daar zo door gecharmeerd dat ik fan werd van Raoul. Ik wilde eigenlijk eerst een tentoonstelling in Amerika over hem maken, maar vond geen museum. Uiteindelijk is het Mu.ZEE in Oostende geworden. Een stad die ik niet kende, om eerlijk te zijn', zegt Fogle.

Dagelijkse leven

De Keyser (1930-2012) vertaalde het dagelijkse leven dat hij vanuit zijn raam zag naar abstracte schilderijen. De talrijke voetbalvelden met witte kalklijnen in de reeks 'Lines' zijn daarvan een bekend voorbeeld. Vaak gaat het bij De Keyser om miniatuurtjes, zoals 'Flank' uit 1991-1992. Zwarte stippen op een lichte achtergrond. 'Weet je wat dat is? Een visser die zijn hengel uitslaat en de spetters op het water die dat veroorzaakt', legt Luc De Keyser, een van zijn zonen, op de expo uit.

Er is nog zo'n kleinoed: 'Li-Ai-Son', twee aan elkaar geniete beschilderde plankjes. De titel verwijst naar Lia, de partner van de kunstenaar, en de nietjes op de innige verbondenheid tussen hen.

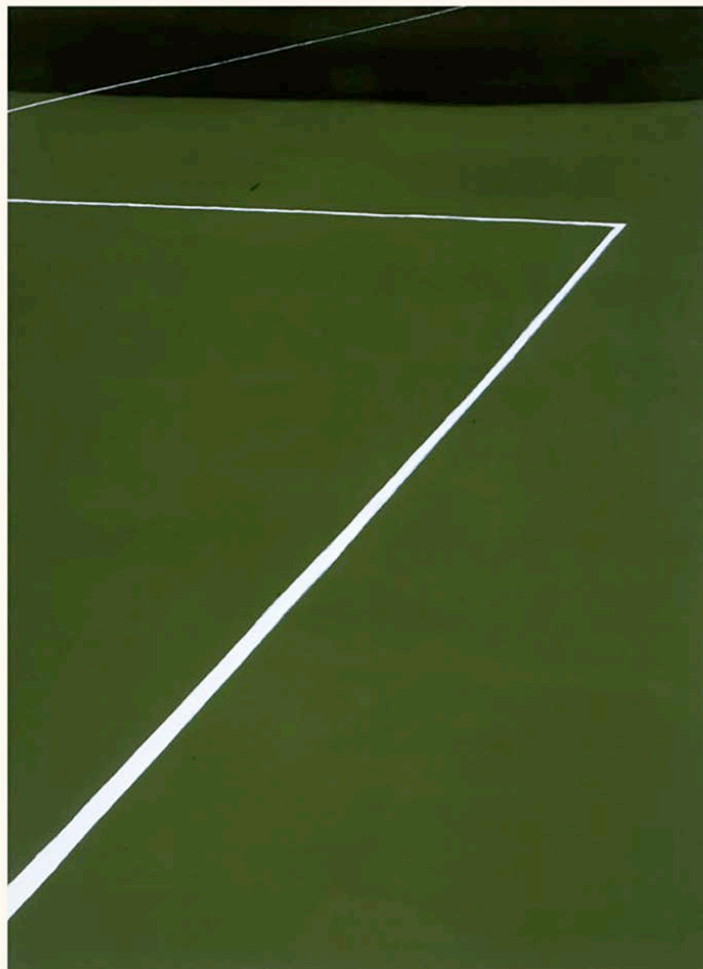
Met die schilderijen van De Keyser gaan 13 kunstenaars, twaalf buitenlanders en Luc Tuymans, een gesprek aan. 'Ik ben blij dat de tentoonstelling geen hommage is geworden. Er worden geen kunstenaars getoond die artistiek erg beïnvloed zijn door zijn kunst. Het gaat meer om gevoelsmatige overeenkomsten of kunstenaars die Raoul hebben gekend', zegt Declercq.

Amy Sillman, 'S1', 2018.

Het geheel oogt mooi. Groepstentoonstelling zijn niet altijd gemakkelijk op te bouwen, maar in Mu.ZEE is het wonderwel gelukt. De Keyser is de verbindende factor tussen de meestal abstracte schilderijen van de andere kunstenaars. Toch zijn de curatoren zo goed als nooit in Mu.ZEE geweest voor de voorbereidingen. 'Ik ben hier in april twee uur geweest', zegt Fogle. 'We hebben de expo ineen gebokst met schaalmodellen van de zalen.'

Een van de deelnemende kunstenaars is de Amerikaanse Rebecca Morris. Zij leerde De Keyser kennen door hun gemeenschappelijke galerie van Barbara Weiss in Berlijn. 'Ik bewonder de manier waarop hij concrete elementen omzet in abstracte beeldtaal.'

Raoul De Keyser, 'Lines', 1972.

Samen met haar man bezocht ze De Keyser in 2010 in Deinze, waar hij woonde en werkte. Het was het begin van een warme vriendschap. 'Ik weet nog dat hij bescheiden lachte toen ik zei dat hij in de States veel bewonderaars had. Hij was heel genereus tijdens ons bezoek. Hij toonde zijn catalogussen en de schilderijen waaraan hij werkte.'

Sportjournalist

Maysha Mohamedi uit Los Angeles kende het werk van De Keyser niet zo goed, maar is gecharmeerd door de manier waarop hij in het leven stond. 'Raoul was niet alleen schilder. Hij was ook sportjournalist. Ik hou van kunstenaars die ook een leven buiten de kunst hebben. Die nemen zichzelf niet zo serieus als 'The Artist'.'

Ik bewonder de manier waarop Raoul De Keyser concrete elementen omzet in abstracte beeldtaal.

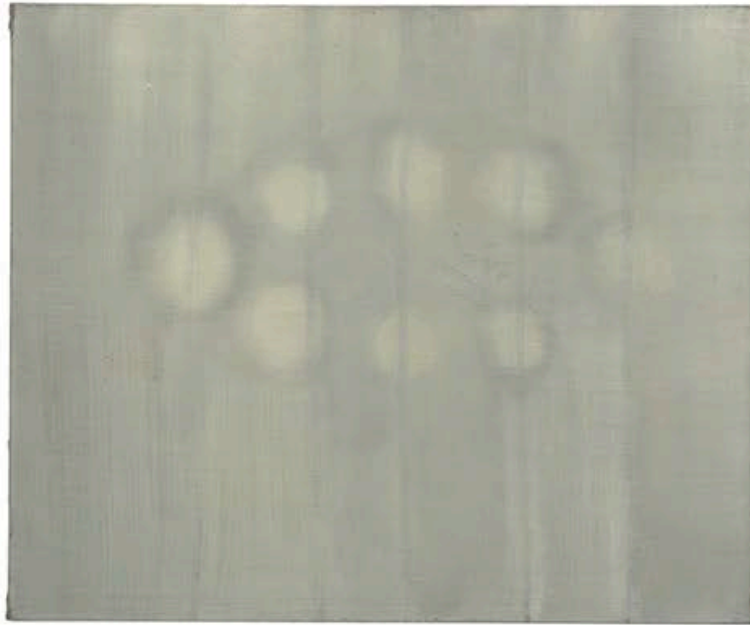
REBECCA MORRIS
KUNSTENARES

Ze had zelf ook eerst een andere carrière. 'Ik ben een neurowetenschapper. Ik heb tien jaar in een laboratorium gewerkt en drie jaar geleden heb ik de overstap naar de kunst gemaakt. Ik wilde een manier vinden om mezelf meer te kunnen uitdrukken: wie ben ik en waar sta ik voor.'

Maysa Mohamedi, 'Powder Surgeon', 2022.

Op de expo toont Mohamedi het grote schilderij 'Powder Surgeon' dat net als het werk van De Keyser vertrekt van anekdotiek. 'Een paar jaar geleden kreeg mijn zoon een ongelukje. Zijn lip moest genaaid worden. In het ziekenhuis wilde eerst een stagiair de lip naaien, maar dat zag ik niet zitten. Een echte plastisch chirurg kwam toen angewandeld. Heel relaxed, met een zakje Cheetos in zijn handen. Die waren wit van het poeder. Hij waste ze en ging toen heel vakkundig aan de slag. Ik denk dat het schilderij half klaar was toen Douglas en Hanneke het in mijn studio in LA zagen. Ze waren direct enthousiast.'

Luc Tuymans, 'Kroonluchter,' 1986.

Ook Tuymans toont enkele van zijn werken op de expo. 'Jan Hoet heeft ons samengebracht op Documenta 9 in 1992 in Kassel. Op de Wereldexpo in Lissabon in 1998 hebben we ook nog samen tentoongesteld. We hebben elkaar niet echt beïnvloed, maar Raoul was wel een echte *painter's painter*. Veel kunstenaars bewonderden hem. Ik vind dat hij deze expo echt verdient. Ze trekt hem uit de Vlaamse klei.'

De Keyser is niet alleen in Vlaanderen bekend. 'Hij geniet in de Verenigde Staten zeker bekendheid. Wie Tuymans kent, heeft meestal affiniteit met de schilderijen van De Keyser', denkt Mohamedi. Misschien moet de expo van Mu.ZEE dan ook in de VS worden getoond? 'Zeker wel. Maar ik moet een museum vinden dat de tentoonstelling wil tonen. Dat is niet zo vanzelfsprekend', zegt curator Fogle.

De vraag rest of Raoul De Keyser zelf blij zou zijn met de expo. Declercq is overtuigd van wel. 'Het internationale karakter van de expo zou hem zeker aanspreken. Het is een soort erkenning. Raoul was heel onzeker over zichzelf en zijn kunst. Hij belde me vaak op in het midden van de nacht, zelfs toen ik nog student was. Hij wilde dan praten over een schilderij dat hij aan het maken was. Je moet als kunstenaar de pretentie hebben te denken dat wat je maakt een meerwaarde heeft. Dat maakt je ook kwetsbaar. Raoul had het daar moeilijk mee. Hij kon wel eens vermoeiend zijn omdat hij voortdurend over zijn twijfel wilde spreken. Maar hij had die gesprekken nodig.'

'Friends in a Field, Conversation with Raoul De Keyser' loopt tot 21 mei in Mu.ZEE.